T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 560
KARAR NO : 2015 / 682
KARAR TR : 26.10.2015

ÖZET : 6360 sayılı Yasa'nın Geçici 1. maddesinin 1. fikrası uyarınca Mardin Valiliği tarafından oluşturulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından alınan karar gereğince Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na devrine karar verilen itfaiye aracının teslimi istemi ile açılan davanın, özel hukuk hükümlerine göre İDARİ YARGI yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Mardin Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.S.& Av.F.A.
Davalı : Midyat Belediye Başkanlığı

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; 6360 sayılı Yasa gereğince Mardin Valiliği'nce oluşturulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından alınan 12.08.2014 tarih ve 2014/19 sayılı karar ile 47 LC 215 plakalı 1997 model Fatih 170.25 marka itfaiye aracının Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na devrine karar verildiğini, komisyonca devrine karar verilen diğer araçların idarece teslim edilmesine rağmen 47 LC 215 plakalı aracın teslim edilmemesi nedeniyle 18.06.2014 ve 14.07.2014 tarihlerinde davalı idareye yapılan başvuruların sonuçsuz kaldığını belirterek; Mardin Valiliği tarafından kurulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından idareye devrine karar verilen 47 LC 215 plakalı itfaiye aracının teslimi istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

MİDYAT 2. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:15.01.2015 gün ve E:2015/21 K:2015/12 sayılı kararında özetle; 6360 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte 30.03.2014 tarihinde Mardin'in Büyükşehir Belediyesi olduğunu, aynı yasa gereğince oluşturulan Mardin Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu karar tutanağı ile uyuşmazlığa konu itfaiye aracının Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne teslim edileceğinin belirtildiği, yasal düzenleme ile oluşturulan idari komisyonca karar alındığı, idarenin her türlü eylem ve işleminin tarafları olan tüzel kişiliklerin de kamu kurumu oldukları, bu hali ile uyuşmazlığın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesine göre uyuşmazlık konusunun idari yargıyı ilgilendirdiği, adli yargının görevli olmadığı gerekçesi ile dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar vermiş ve verilen karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

MARDİN İDARE MAHKEMESİ: 22.05.2015 gün ve E:2015/926 sayılı gönderme kararında özetle; 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 5. maddesinin (a) bendinde; vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derece Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davaları ile tam yargı davalarını çözümlemek İdare Mahkemelerinin görevleri arasında sayılmış, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinin (1-a) bendinde; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları ve (1-b) bendinde de, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları idari dava türleri arasında gösterilmiş, aynı maddenin 2'nci fikrasında da, idari mahkemelerin idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararları veremeyecekleri; diğer taraftan, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 105. maddesinde eda davasının tanımının yapıldığı gerekçesiyle davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Kanunun 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 26.10.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesi'nce anılan Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen usul ve yönteme uygun biçimde başvuruda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmediğinden esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 6360 sayılı Yasa'nın Geçici 1. maddesinin 1. fikrası uyarınca Mardin Valiliği tarafından oluşturulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından alınan karar gereğince Mardin Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na devrine karar verilen 47 LC 215 plakalı itfaiye aracının teslimi istemiyle açılmıştır.

12.11.2012 tarih ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı

Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 06.12.2012 tarihinde yayımlanmıştır. Bu kanun gereğince; hangi illerde Büyükşehir Belediyesi ve ilçe kurulduğu, bu belediyelerle mevcut belediyeler arasındaki ilişkiler ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

6360 sayılı Kanun'un "Büyükşehir belediyesi kurulması ve sınırlarının belirlenmesi" başlıklı 1. maddesinde; " (1) Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van illerinde, sınırları il mülki sınırları olmak üzere aynı adla büyükşehir belediyesi kurulmuş ve bu illerin il belediyeleri büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür.

…

(3) Birinci ve ikinci fıkrada sayılan illere bağlı ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı bulundukları ilçenin belediyesine katılmıştır.

…

(5) Birinci, ikinci ve dördüncü fıkrada sayılan illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır.

(6) Birinci ve ikinci fıkrada sayılan illerin bucakları ve bucak teşkilatları kaldırılmıştır."

"İlçe kurulması ve sınırlarının belirlenmesi" başlıklı 2. maddesinde "…(20) Mardin ilinde, Kızıltepe ilçesine bağlı Gökçe Belediyesi Merkez ilçeye bağlanmıştır.

(21) Mardin ilinde, Mardin Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere Mardin Merkez ilçe sınırları içerisindeki köyler ile belediyelerden oluşan Artuklu ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuş.."

Geçici 1. maddesinde ; " (1) Bu Kanundaki devir, tasfiye ve paylaştırma işlemlerini yürütmek üzere vali tarafından, bir vali yardımcısının başkanlığında, valinin uygun göreceği kurum ve kuruluş temsilcilerinin ve ilgili belediye başkanlarının katılımıyla devir, tasfiye ve paylaştırma komisyonu kurulur. Bu komisyona yardımcı olmak üzere valinin görevlendirmesi ile alt komisyonlar da kurulabilir.

(2) 1 inci maddeye göre tüzel kişilikleri kaldırılan belediye ve köyler, mevcut personelini, taşınır ve taşınmazlarını, iş makineleri ve diğer taşıtları ile kamu kurum ve kuruluşlarına olan alacak ve borçlarını katılacakları ilçe belediyesine bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içinde bildirir. Bu belediye ve köylerin taşınmazlarının tahsisi ve kiralanması, iş ve toplu iş sözleşmesinin yapılması, yeni nazım ve uygulama imar planının yapılması, imar planı değişikliği ve revizyonu ile her türlü imar uygulaması (inşaat ruhsatı hariç), iş makineleri ve diğer taşıtların satışı ile borçlanmaları katılacakları ilçe belediyesinin onayına bağlıdır. Henüz ilçe belediyesi oluşmamış yerlerde bildirimler il belediyesine yapılır ve onaylar il belediyesince verilir. Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı yapılmış memur alımları hariç olmak kaydıyla, yine bu Kanun ile tüzel kişilikleri kaldırılan belediye ve köyler tarafından nakil yoluyla atanacaklar da dâhil olmak üzere hiçbir şekilde yeni personel alımı yapılamaz ve bu belediye ve köyler tarafından aynı tarihten itibaren tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi geçecek şekilde veya mevcut hizmet alımlarının kapsamını ve personel sayısını genişletecek şekilde hizmet alımı sözleşmesi düzenlenemez.

(3) 1 inci maddeye göre tüzel kişilikleri kaldırılan belediye ve köylerin personeli, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara, büyükşehir belediyesi, bağlı kuruluşu veya ilçe belediyesine devredilir. Devir işlemi ilk mahalli idareler genel seçimi itibarıyla uygulamaya konulur.

(4) Bu Kanun ile tüzel kişilikleri kaldırılan il özel idareleri; personelini, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ile hak, alacak ve borçlarını bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde valiliğe bildirir. Bu idarelerin taşınmazlarının satışı, tahsisi ve kiralanması, iş ve toplu iş sözleşmesinin yapılması, her türlü imar uygulaması (inşaat ruhsatı hariç), iş makineleri ve diğer taşıtların satışı ile borçlanmaları İçişleri Bakanlığının onayına bağlıdır. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ilanı yapılmış memur alımları hariç olmak kaydıyla, bu Kanun ile tüzel kişilikleri kaldırılan il özel idareleri tarafından nakil yoluyla atanacaklar da dâhil olmak üzere hiçbir şekilde yeni personel alımı yapılamaz ve bu il özel idareleri tarafından aynı tarihten itibaren tüzel kişiliğin sona ereceği tarihi geçecek şekilde veya mevcut hizmet alımlarının kapsamını ve personel sayısını genişletecek şekilde hizmet alımı sözleşmesi düzenlenemez.

5) Bu Kanun ile tüzel kişilikleri kaldırılan il özel idarelerinin her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, valiliklere, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına, büyükşehir belediyesine ve bağlı kuruluşuna veya ilçe belediyesine devredilmesine karar verilir. Devir işlemi, yapılacak ilk mahalli idareler genel seçimi tarihinde uygulamaya konulur. Maliye Hazinesine devredilen taşınmazlar Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla kullanmakta olan kurumlara tahsis edilmiş sayılır. Hazinenin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan Maliye Bakanlığınca, bu Kanunun 1 inci maddesiyle tüzel kişilikleri kaldırılan il özel idarelerine, belediyelere ve köy tüzel kişiliklerine tahsis edilmiş olanlar; kuruluş kanunlarıyla kendilerine verilen kamusal nitelikteki görevleri yerine getirmeleri amacıyla ve komisyon kararıyla; ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşlarına, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, büyükşehir belediyelerine, büyükşehir belediyelerinin bağlı kuruluşlarına ve ilçe belediyelerine tahsis edilmiş sayılır.

(6) Bu Kanuna göre tüzel kişilikleri kaldırılan il özel idarelerinin personeli, komisyon kararıyla ilgisine göre yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, büyükşehir belediyesi, bağlı kuruluşu veya ilçe belediyesine devredilir.

(7) Bu Kanunla büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyesinin sahip olduğu her türlü taşınır, taşınmaz malları ve personeli, komisyon kararıyla ilgisine göre büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyeleri ile bağlı kuruluşlar arasında paylaştırılır.

(8) Bu Kanunla büyükşehir ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaştırılır." hükümleri düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun " idari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı başlıklı 2. maddesinde; " (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Ana.Mah.nin 21/9/1995 tarih ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000 - 4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar…" şeklindeki düzenleme ile idari dava türleri düzenlenmiştir.

Dosyalar kapsamında yapılan incelemede; 6360 sayılı Yasa ile Mardin İli'nde sınırları il mülki sınırları olan Büyükşehir Belediyesi'nin kurulduğu; Mardin Büyükşehir Belediyesi'nin kurulmasından sonra Mardin Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü tarafından oluşturulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu'nca alınan 18.03.2014 tarih ve 2014/5 sayılı karar gereğince " 47 LC 215 plakalı itfaiye aracının" Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na devrine karar verildiği; bu karar nedeniyle davacı belediyenin aracın devri için 18.06.2014 ve 14.07.2014 tarihlerinde davalı belediyeye başvurduğu halde aracın teslim edilmediği; Midyat Kaymakamlığı'nın Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne verdiği 08.07.2014 tarih 2014/260 sayılı cevabi yazılarında"… 1-Ülkelerindeki iç savaştan kaçarak yurdumuza sığınan Suriyeli mülteciler için ilçemizde kurulan Konaklama Tesisi İtfaiye - Vidanjör ve Çöp Toplama Hizmet alımı işinin 24.06.2013 tarihli protokol ile Midyat Belediyesi'ne verildiği, 2- Protokol hükümleri gereği hizmet alımı işinin süresinin devam ettiği,.." bildirilmekle dava konusu aracın Midyat Belediyesi'nin yaptığı protokol gereğince kiralandığı; 18.03.2014 tarih ve 2014/5 sayılı kararın Mardin Büyükşehir Belediyesi'nin Mardin İdare Mahkemesi'ne açmış olduğu E:2014/1686 sayılı dava dosyasında Mardin Büyükşehir Başkanının da komisyona dahil edilmemesi nedeniyle alınan yürütmeyi durdurma kararı sonrasında usulüne uygun olarak 26.09.2013 tarih ve 8688 sayılı Valilik Oluru ile yeniden oluşturulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu'nun 12.08.2014 tarih ve 2014/19 sayılı kararında, dava konusu 47 LC 215 plakalı İtfaiye aracının ilk kararda olduğu gibi Mardin Büyükşehir Belediyesi'ne devrine karar verildiği ve aracın teslim edilmemesi nedeniyle 23.09.2014 tarihinde dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler ve somut uyuşmazlık birlikte ele alındığında;6360 sayılı Yasa ile oluşturulan komisyonca ve yine Yasa'da öngörülen hükümler dikkate alınarak karar alındığı, komisyon kararına rağmen davacı belediyeye devrine karar verilen itfaiye aracının teslim edilmediği, davanın konusunun yasa gereğince kurulan komisyon kararının uygulanmasına ilişkin bulunduğu anlaşılmış olup, belirtilen duruma göre, 6360 sayılı Yasa ve buna dayalı komisyon kararının yerine getirilmesine yönelik bulunan davada, anılan yasal düzenlemelere uygunluğunun denetlenmesi gerektiğinden, davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi gereğince idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Mardin İdare Mahkemesi'nin 22.05.2015 tarih ve E:2015/926 sayılı başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Mardin İdare Mahkemesi'nin 22.05.2015 tarih ve E:2015/926 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 26.10.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN